

naslovna

hrvatski
europski
američki
festivali

knjige
časopisi
povijest
dvd arhiv
feljton

o nama
impressum
kontakt
potpora

kulisa.eu

NEUSPIO POVRATAK VELIKOG VETERANA

7. Hrvatski nezavisni film – David protiv Golijata: O filmovima Fadila Hadžića:
Lopovi prve klase, Doktor ludosti, Zapamtite Vukovar

Piše:

Zlatko
Vidačković

kritike i eseji

- filmska glazba
- feljton: film i društvo
- feljton: motiv smrti u filmskoj umjetnosti
- feljton: svjetska književnost i film
- feljton: hrvatska književnost i film
- feljton: hrvatski nezavisni film

Fadil Hadžić, jedan od najistaknutijih redatelja u povijesti hrvatske kinematografije, pokušao je oživjeti svoju karijeru nizom filmova tijekom 2000-ih, ali ti pokušaji nisu ispunili očekivanja. Nakon niza uspješnih i utjecajnih filmova iz prethodnih desetljeća, poput *Novinara* i *Abecede straha*, Hadžić je filmovima *Doktor ludosti* (2003), *Lopovi prve klase* (2005) i *Zapamtite Vukovar* (2008) pokušao ponovno osvojiti publiku i kritiku. Usprkos njegovoj bogatoj karijeri i iskustvu, ovi filmovi nisu uspjeli postići željenu relevantnost i odjek u modernom filmskom kontekstu, a kritičari su ih ocijenili kao zastarjele i dramaturški slabe.

Doktor ludosti (2003)

Doktor ludosti predstavlja Hadžićev povratak nakon duge stanke, ali film nije ispunio očekivanja ni kritike ni publike. Film je nastao u produkciji Joze Patljaka, producenta poznatog po podršci nezavisnim filmskim projektima, no unatoč entuzijazmu i iskorištavanju resursa, kritike su bile oštre. Film je bio kritiziran zbog svoje teatralnosti i zastarjelog pristupa; premda je tehnički dobro izveden, doimao se poput kazališne predstave prenesene na filmsko platno, bez prilagodbe za filmski medij (Jurčić, 2003).

Neki su kritičari istaknuli kako je film, unatoč zanimljivoj temi i namjeri da satirizira društvene anomalije, ostao zarobljen u statičnoj formi koja nije uspjela prenijeti potrebnu dinamiku i napetost. Dijalozi su opisani kao pretjerano književni, a dramaturgija filma nije bila dovoljno razvijena da bi privukla širu publiku. Iako je Hadžić pokušao s kritikom društva kroz lik doktora koji simbolizira intelektualnu ludost suvremenog svijeta, film se nije uspio odmaknuti od svojih kazališnih korijena, što je značajno utjecalo na njegovu recepciju.

Lopovi prve klase (2005)

Hadžićev sljedeći pokušaj, komedija *Lopovi prve klase*, nastavlja njegovu tradiciju istraživanja društvenih tema kroz satiru, ali se suočava s istim problemima kao i prethodni film. Kritičari su film ocijenili kao zastarjelu formu komedije koja više nije uspjela komunicirati s modernom publikom (Berković, 2005). Film se bavi temom zatvorskeg sustava kroz priču o kazališnoj trupi koja izvodi predstavu u zatvoru za elitu, ali mnogi su ocijenili da humor i dijalozi djeluju arhaično, a izvedbe glumaca nisu uspjele prenijeti potrebnu komičnu energiju.

Film je bio pokušaj da se Hadžić vrati svojim korijenima u satiričnoj komediji, ali su kritike bile usmjerene na neadekvatnu dramaturšku strukturu i zastarjelu režiju. Iako je u prošlim radovima Hadžić uspijevaao kritizirati društvene devijacije kroz duhovit i ironičan pristup, *Lopovi prve klase* ostavljaju dojam ponavljanja starih obrazaca koji nisu evoluirali s vremenom. Kritike su također istaknule kako scenarij nije dovoljno razrađen te da likovi djeluju kao karikature bez dublje karakterizacije ili emocionalne dubine (Babić, 2005).

Zapamtite Vukovar (2008)

Zapamtite Vukovar trebao je biti kulminacija Hadžićeva povratka filmu, baveći se važnom i osjetljivom temom Domovinskog rata i opsade Vukovara. Međutim, film je naišao na niz kritika zbog neadekvatne realizacije i nedostatka autentičnosti. Hadžić je pokušao ispričati priču o Vukovaru kroz perspektivu civilnog stanovništva i vojnika, ali su kritičari smatrali da film koristi zastarjelu retoriku i klišeizirane slike, zbog čega nije uspio ostvariti uvjerljiv prikaz događaja (Radić, 2008).

Film je, iako produkcijski ambiciozan, bio ocijenjen kao zastario u izvedbi, koristeći se tehnikama koje su podsjećale na partizanske filmove iz bivše Jugoslavije. Dijalozi su bili opisani kao kruti i neautentični, a režija nije uspjela izbjeći stereotipe i predvidljive dramaturške postupke. Mnogi kritičari naglasili su da, iako je tema bila važna i emotivno snažna, film nije uspio postići potrebnu autentičnost i relevantnost za modernu publiku.

Zarobljen u prošlosti

Fadil Hadžić, usprkos dugogodišnjoj karijeri i značajnom doprinosu hrvatskoj kinematografiji, nije uspio revitalizirati svoj autorski glas u suvremenom kontekstu kroz filmove *Doktor ludosti*, *Lopovi prve klase* i *Zapamtite Vukovar*. Njegov pristup, iako u prošlosti uspješan, pokazao se zastarjelom u odnosu na suvremene filmske standarde i očekivanja publike. Hadžićevi filmovi iz 2000-ih pokazuju nedostatak prilagodbe modernim narativnim tehnikama i vizualnim stilovima, čime su ostali zarobljeni u prošlim vremenima.

Iako je Hadžić nesumnjivo važna figura u hrvatskoj filmskoj povijesti, njegovi noviji filmovi ukazuju na teškoće s kojima se suočavaju veterani u pokušaju da obnove svoju karijeru u novim uvjetima, a njegove poznate satirične i društvene kritike nisu uspjele naći svoje mjesto u suvremenom filmskom jeziku.

© Zlatko Vidačković, FILMOVI.hr, 24. listopada 2024.

Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti.